

Forfejlet kritik

Teknologirådets arbejdsgruppe om store offentlige IT-projekter er i den seneste tid blevet omtalt en del i Ingeniøren. En del af omtalen har været fair, men desværre er der også opstået en række misforståelser og fejltolkninger, som vi gerne vil råde bod på.

Lektor i datalogi ved Københavns Universitet Erik Frøkjær kritiserer i en artikel på Ingeniøren|net fra den 30. maj sammensætningen i arbejdsgruppen. Den er ”som skabt til håndvask”, er Frøkjær citeret for at sige.

Problemet er ifølge lektoren, at der blandt arbejdsgruppens elleve medlemmer er folk, der rent faktisk har erfaringer med IT-projekter, der har sprængt tidsramme og budget.

Det gør gruppen ”inhabil”, mener Erik Frøkjær og det fremhæves i artiklen, at formanden for arbejdsgruppen Erik Bonnerup har været bestyrelsesformand for Datacentralen, der senere – under det nye navn CSC – har skullet udvikle det Amanda-system, der i øjeblikket er et par år og et par hundrede millioner efter planen. Derfor skulle Erik Bonnerup have en interesse i at beskytte CSC, står der i artiklen.

Det er nok på sin plads her at slå fast, at Erik Bonnerup fratrådte som bestyrelsesformand i Datacentralen i 1984. Amanda-projektet blev sat i gang i juni 1996. Spørgsmålet om formandens fortid er dog blot et eksempel på en kritik, der i sit udgangspunkt er forfejlet. ”Udvalget er som skabt til håndvask”, bliver lektor Frøkjær som sagt citeret for. Men realiteten er, at der er ikke lagt vand ind i arbejdsgruppen. Teknologirådets arbejdsgruppe om store offentlige IT-projekter skal ikke placere noget ansvar. Der er ikke mulighed for medlemmerne for at vaske eventuelle pletter af sig. Udvalget skal derimod søge at afklare, hvad det er, der går galt, når IT-projekter overskrider tids- og budgetramme. Medlemmerne skal ikke pege fingre af hinanden, men give deres erfaringer videre til kommende offentlige IT-projekter.

Derfor er det naturligt, at Teknologirådet inddrager personer i arbejdsgruppen med erfaringer netop fra projekter, der er gået ud over budgettet. Det er også en god idé, som det er tilfældet i gruppen, at have flere sider af samme sag er inddraget. For eksempel er der repræsentanter fra både køber og leverandør af Amanda-projektet. Det gør det lettere at uddrage en lære fra dette projekt.

Desuden bør det bemærkes, at Erik Frøkjær, der mener, at der er for få medlemmer af arbejdsgruppen ”med faglig indsigt”, selv inviteret til at deltage. Han meldte tilbage en enkelt gang med positiv interesse og visse forbehold over for gruppens arbejdsbetingelser (dens sammensætning var på det tidspunkt endnu ikke fastlagt). Men da Erik Frøkjær ikke siden svarede på Teknologirådets henvendelser, konkluderede rådet, at hans interesse i sagen ikke strakte sig til at deltage i arbejdsgruppen.

Efter artiklen med Erik Frøkjær blev bragt, kontaktede to journalister fra Ingeniøren Teknologirådet og bad om aktindsigt omkring arbejdsgruppen samt et interview. De fik aktindsigt den næste dag, hvor projektleder Lars Frelle-Petersen og arbejdsgruppens formand Erik Bonnerup også stillede op til interview.

Resultatet blev en artikel i Ingeniøren den 9. juni, der desværre var behæftet med flere fejl og fejlslutninger. Et par stykker er rettet i Ingeniøren fra 16. juni. Og lederen fra samme dag udtrykker også en noget større viden om arbejdsgruppens opgave og metode, men der er alligevel et par punkter, det er vigtigt for Teknologirådet at slå fast.

Efter den fremhævede indledning lægger artiklen ud med at påstå, at resultatet af arbejdsgruppens arbejde ”ikke [er] møntet på offentligheden”. Senere hævdes det, at rapporten fra arbejdsgruppen ”selvfølgelig ikke kan offentliggøres, hvis den møder for massiv kritik”.

Det sidste er direkte forkert. Og det første er noget af en tilsnigelse.

Rapporten vil blive publiceret, og den vil være fuldt tilgængelig for alle, der vil se den. Det er muligt, at der vil være nogen, der vil finde den svært forståelig eller måske endda uinteressant. Men Teknologirådet vil – som vi altid gør – forsøge at formidle resultaterne til offentligheden.

At kritisere arbejdsgruppens kommende rapport for ikke at være ”rettet mod offentligheden” svarer til at kritisere Finansloven eller en dom fra Højesteret for det samme. Den er først og fremmest tænkt som et redskab for offentlige chefer til at undgå nogle af de mest almindelige fejl, når de planlægger store IT-projekter. Men at den har en klart defineret målgruppe, betyder jo ikke, at rapporten er hemmelig. Det er ingen af de projekter Teknologirådet starter. Derfor er det heller ikke rigtigt, at rapporten ikke kan offentliggøres, hvis den møder for massiv kritik. Til november udleverer arbejdsgruppen den foreløbige rapport til 40-50 mennesker til kritik. Lyder der – mod al forventning – en massiv kritik af rapporten kan det selvfølgelig give anledning til ændringer. Det er arbejdsgruppens afgørelse. Men selvfølgelig vil den blive offentliggjort. Det gør de arbejder, som Teknologirådet sætter i gang, som sagt altid.